

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 15C/106/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313219766
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina L'achová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2313219766.2

Rozhodnutie

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Martinou L'achovou v právnej veci navrhovateľa: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Panenská 7, Bratislava, zast. usadenou euroadvokátkou: JUDr. Helena Strachotová, so sídlom Hviezdoslavova 7, Martin, proti odporkyni: I. Y., H. F. G. XX, U.. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou: R. M., zamestnankyňa tunajšieho súdu, o zaplatenie 860,25 eur s prísl., takto

r o z h o d o l :

Platobný rozkaz tunajšieho súdu č. k. 31Ro/1529/2013-14 zo dňa 9.8.2013 sa ruší.

Súd návrh zamieťa.

Odporkyni sa náhrada trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa na základe skutočností uvedených v návrhu zo dňa 4.7.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 860,25 eur s príslušenstvom a náhradu trov konania.

Súd návrhu v celom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č. k. 31Ro/1529/2013-14 zo dňa 9.8.2013, ktorý platobný rozkaz nebolo možné odporkyni doručiť do vlastných rúk, preto súd v súlade s ust. § 173 ods. 2 O.s.p. rozhodol o zrušení platobného rozkazu.

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 15C/106/2014-39 zo dňa 19.5.2014 bola odporkyni ako osobe neznámeho pobytu v súlade s ust. § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovená opatrovníčka pre konanie, nakoľko súčasný pobyt odporkyne sa súdu nepodarilo zistiť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom, s listinnými dôkazmi, najmä zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru, všeobecnými podmienkami, odstúpením od zmluvy, ako aj s obsahom celého spisu, keď pojednával v neprítomnosti účastníkov konania v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. a zistil tento skutkový a právny stav veci:

Predmetom konania je zaplatenie sumy 860,25 eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 838,65 eur od 1.1.2010 do zaplatenia.

V rámci skutkového stavu bolo v prejednávanej veci zistené, že navrhovateľ a odporkyňa uzavreli dňa 9.4.2009 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, obsahom ktorej bol záväzok navrhovateľa

poskytnúť odporkyni spotrebiteľský úver vo výške 706,50 eur na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok odporkyne nahradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, a to formou 18 mesačných splátok vo výške 54,03 eur, t.j. celkom 972,54 eur so splatnosťou prvej splátky 15.5.2009. Odporkyňa svoj záväzok riadne a včas neplnila. Listom zo dňa 9.11.2009 odstúpil navrhovateľ od úverovej zmluvy v dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany odporkyne, pričom odstúpenie od zmluvy nadobudlo účinnosť dňa 31.12.2009, ktorým dňom sa stal splatný celý dlh odporkyne. Odporkyňa žalovanú sumu nezaplatila ani po zosplatnení úveru, pričom pohľadávka navrhovateľa predstavuje sumu 860,25 eur (324,18 eur dlžné mesačné splátky úveru, 514,47 eur neuhradené úverové istiny, 21,60 eur neuhradené zmluvné pokuty).

Opatrovníčka odporcu vzniesla v záujme efektívnej ochrany odporcu ako spotrebiteľa námietku premlčania nároku navrhovateľa uplatňovaného v tomto konaní.

K vznesenej námietke premlčania navrhovateľ prostredníctvom zvoleného zástupcu uviedol, že na základe uzavretej rozhodcovskej doložky uplatnil navrhovateľ svoj nárok u Rozhodcovského súdu pri Komerčnej spoločnosti, a.s., so sídlom v Čadci, pričom uznesením zo dňa 13.10.2011 č. k. 13Er/522/2011-18 tunajší súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a unesením zo dňa 2.12.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.7.2012, exekučné konanie zastavil, z ktorého dôvodu bol navrhovateľ nútený uplatniť svoj nárok u okresného súdu. Mal za to, že podal žalobný návrh včas dňa 4.7.2013.

Vzhľadom na dátum uzavretia zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru medzi navrhovateľom a odporkyňou - 9.4.2009, súd na vec aplikoval ustanovenia právnych predpisov účinných k tomuto dátumu.

Podľa ust. § 2 písm. a) z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“) na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa ust. § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ust. § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa ust. § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa ust. 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z

bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

Z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny názor, že posudzovaný právny vzťah medzi navrhovateľom a odporkyňou je od svojho vzniku právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná. Právny predchodca navrhovateľa bol v čase uzavretia úverovej zmluvy v postavení veriteľa s poukazom na predmet podnikania a odporkyňa bola v postavení spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na charakter účastníkov zmluvy v postavení dodávateľa a spotrebiteľa, ako aj vzhľadom na tzv. formulárový typ zmluvy, keď spotrebiteľ nemá možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy, ani všeobecných podmienok, je potrebné na tento právny vzťah aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákon o ochrane spotrebiteľa). Tieto ustanovenia je potrebné aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu. Podľa názoru súdu kogentné ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedovoľuje účastníkom spotrebiteľskej zmluvy platne dojednať zmluvné podmienky, ktoré by sa odchyľovali od uvedeného zákona v neprospech spotrebiteľa. Súd považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typický občianskoprávny vzťah. Ide o vzťah medzi podnikateľom a spotrebiteľom, ktorý prijíma úver na spotrebu (úverovanie spotrebiteľov patrí medzi najfrekvencovanejšie občianskoprávne vzťahy). Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (rozsudok NS SR vo veci 5MCdo/20/2009). Ak dodávateľ predformuluje v spotrebiteľskej zmluve klauzuly, ktoré sú v rozpore s ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, tak sa dostáva do rozporu so zákonom a takéto klauzuly sú neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka). Prejednávaná vec je o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (ustanoveniami Občianskeho zákonníka). Niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na

plynutie času a jeho dôsledky vrátane premlčania v typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy zásadne medzi podnikateľmi, keď Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre spotrebiteľov výhodnejšia. Súd ďalej poukazuje, že v bežných medziľudských vzťahoch použitie podnikateľského práva na spotrebiteľský vzťah môže s nepochopením a v rozpore s princípom právnej istoty a dôvery v objektívne právo narážať na predstavy spotrebiteľov, že na nich dopadá občianske právo a nie Obchodný zákonník. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25, 26, 27).

Premlčanie je definované ako uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo vykonalo. Použitie námietky premlčania má za následok zánik súdnej vymáhateľnosti práva, v dôsledku čoho nemožno premlčané právo oprávnenému priznať. Premlčaním teda právo samo osebe nezaniká, iba sa oslabuje, a to práve tým, že dlžník sa po uplynutí premlčacej doby s úspechom dovolá premlčania pred príslušným orgánom, čím privodí zánik vynútiteľnosti tohto subjektívneho práva. Vznesením námietky premlčania zaniká nárok, t. j. vynútiteľnosť prostredníctvom súdu, ale subjektívne právo trvá naďalej, avšak jeho uplatniteľnosť je obmedzená len na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu. Splnený premlčaný dlh nemožno vymáhať späť z dôvodu bezdôvodného obohatenia. Námietku premlčania môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci. Súd však nie je oprávnený z úradnej povinnosti skúmať, či veriteľovo právo alebo vymáhaná pohľadávka sú premlčané, ak túto námietku dlžník nevzniesol. Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu (má subsidiárny charakter a použije sa tam, kde pre konkrétne právo nie je Občianskym zákonníkom alebo iným právnym predpisom ustanovená osobitná premlčacia doba) a osobitné premlčacie doby.

V prejednávanej veci navrhovateľ účinne odstúpil od predmetnej zmluvy ku dňu 31.12.2009, čím bola zmluva od začiatku zrušená a každý z účastníkov bol povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal. Podľa ustanovení Občianskeho zákonníka odstúpením bola zmluva zrušená od začiatku (ex tunc) a momentom odstúpenia zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy a vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva. Odstúpením od zmluvy nastúpil medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí v osobitnej dvojročnej premlčacej dobe podľa ust. § 107 Občianskeho zákonníka. Uplatnená pohľadávka bola splatná dňa 31.12.2009, pričom navrhovateľ podal návrh dňa 29.7.2013, teda po uplynutí dvojročnej premlčacej doby.

Na základe vyššie uvedeného súd návrh zamietol, keďže vznesenú námietku premlčania, na ktorú bol povinný prihliadnuť, považoval za dôvodnú, pričom úspešné dovolanie sa premlčania pred súdom má za následok zánik vynútiteľnosti subjektívneho práva, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporkyni, ktorá mala vo veci plný úspech, nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože jej v súvislosti s týmto konaním žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia

prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne alebo ústne do zápisnice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.